

Sindikats Granične policije BiH Синдикат Граничне полиције БиХ

Broj: 869/23

Datum: 11.12.2023. godine

SAVEZ SINDIKATA POLICIJSKIH ORGANA U BIH-za informaciju
Aleja Bosne Srebrene
71000 Sarajevo

SINDIKAT DRŽAVNE AGENCIJE ZA ISTRAGE I ZAŠTITU-za informaciju
Nikole Tesle 59 71123 I Sarajevo

SINDIKAT DIREKCIJE ZA KOORDINACIJU POLICIJSKIH TIJELA BIH-za informaciju
Aleja Bosne Srebrene
71000 Sarajevo

PREDMET: Pokretanje inicijative za izmjenu i dopune Zakona o policijskim službenicima Bosne i Hercegovine, po hitnom postupku, traži se.-

Poštovani,

Obavijestavamo Vas da je Sindikat Granične policije BiH uputio inicijativu za izmjene i dopune ZOPS BIH u skladu sa zaključcima UO SGP BiH kako slijedi:

U Zakonu o policijskim službenicima Bosne i Hercegovine („Službeni glasnik BiH“, broj 27/04, 63/04, 5/06, 33/06, 58/06, 15/08, 63/08, 35/09 i 7/12, u članu 119. stav (1) tački 3. Zakona o policijskim službenicima Bosne i Hercegovine, nakon riječi „kada navršši 65 godina života“ riječi „i zakonom propisani penzijski staž ili 40 godina penzijskog staža“ zamjenjuju se riječima“ i najmanje 20 godina staža osiguranja ili kada navršši 40 godina staža osiguranja nezavisno od godina života“

U istom članu dodaje se novi stav (2) Izuzetno, od stava (1) tačka 3. ovog člana, na lični zahtjev policijskog službenika može se produžiti trajanje radnog odnosa u policijskom organu Bosne i Hercegovine do navršenih 60 godina života, uz prilaganje ljekarskog uvjerenja kojim se dokazuje psihofizička sposobnost za obavljanje poslova policijskog službenika“

Iza člana 119. dodaje se novi član 119.a
(Penzionisanje)

(1) Policijski službenik ostvaruje pravo na penziju u skladu sa entitetskim zakonima o penzijskom i invalidskom osiguranju koji primjenjuje nadležni organ kod kojeg ostvaruje prava iz tog zakona.

(2) Pravo na penziju u skladu sa entitetskim zakonima o penzijskom i invalidskom osiguranju, policijski službenik stiče pod uslovom da je imao neprekidno najmanje 15 godina staža osiguranja u svojstvu policijskog službenika i da u vrijeme sticanja prava na penziju ima status policijskog službenika.

(3) Policijskom službeniku iz stava (2) ovog člana, lični koeficijent za ostvarivanje prava na penziju utvrđuje se na osnovu pet godišnjih plata ostvarenih u svojstvu policijskog službenika, koje su za policijskog službenika najpovoljnije.

"Ovaj Zakon stupa na snagu osmog dana od dana objavljivanja, a primjenjivat će se od 01.01.2024. godine."

Obrazloženje

Radi poboljšanja i jedinstvenog uređenja radnog i socijalnog prava za oblast rada i radnih odnosa, koji se odnose na policijske službenike obraćamo vam se sa zahtjevom za pokretanje inicijative za izmjene i dopunu Zakona o policijskim službenicima Bosne i Hercegovine, po hitnom postupku.

Naime, prema sadašnjem zakonskom normiranju prestanka radnog odnosa policijski službenici su stavljeni u neravnopravan položaj u odnosu na zaposlenike i državne službenike zaposlene u institucijama BiH kojima prema Zakonu o radu u institucijama BiH i Zakonu o državnoj službi u institucijama BiH radni odnos prestaje kada navršše 65 godina života i najmanje 20 godina staža osiguranja ili kada navršše 40 godina staža osiguranja nezavisno od godina života. U cilju jednakog regulisanja prestanka radnog odnosa tražimo da se odmah pokrene inicijativa za izmjenu Zakona o policijskim službenicima BiH, kako bi prava ove kategorije zaposlenih bila izjednačena sa pravima ostalih zaposlenih u institucijama BiH.

Međutim, s obzirom na specifičnost i prirodu poslova i zadataka koje obavljaju policijski službenici, ali i činjenice da u narednim godinama iz policijskih organa odlazi veći broj policijskih službenika, a da se njihova radna mjesta se neće moći istovremeno popuniti, neophodno je dopuniti odredbu Zakona o policijskim službenicima BiH na način da se na lični zahtjev policijskog službenika, može produžiti trajanje radnog odnosa u policijskom organu Bosne i Hercegovine do navršenih 60 godina života, uz prilaganje ljekarskog uvjerenja kojim se dokazuje psihofizička sposobnost za obavljanje poslova policijskog službenika.

Slično zakonsko normiranje je u Republici Hrvatskoj gdje prema trenutno važećim propisima zaposlenim prestaje radni odnos po sili zakona kada zaposleni navršši 65 godina života i najmanje 15 godina penzijskog staža, osim ako se rukovodilac organa i zaposleni drugačije ne dogovore, a služba prestaje najkasnije posljednjeg dana godine u kojoj je službenik navršio 65 godina života i najmanje 15 godina mirovinskog staža. U toku 2022. godine donesene su izmjene Zakona o državnim službenicima i namještenicima kojima je omogućeno da službenicima da nastave da rade u punom ili nepunom radnom vremenu, najduže do navršenih 67 godina života. Ovakvo normiranje obrazloženo je upravo činjenicom da iz državne službe odlazi veći broj službenika koji radi na najsloženijim poslovima u državnim organima, a radna mjesta se neće moći popuniti jer je slab interes kandidata za rad u državnoj službi (u praksi je obustavljen veći broj javnih oglasa zbog toga što se nije prijavio nijedan kandidat ili je izabrani kandidat naknadno odustao od zapošljavanja u državnoj službi). Na ovaj način ublažene su posledice nezainteresovanosti stručnjaka za rad u državnoj službi i nemogućnosti popunjavanja radnih mjesta u državnim organima putem javnog oglasa i obezbjeđeno je efikasno obavljanje poslova državnih organ dok se ne nađe odgovarajuća zamjena za službenike koji su ostvarili uslove za odlazak u penziju.

U Republici Sloveniji podignuta je starosna granica za pomoćne policijske službenike od 50 godina do 60 godina i data je mogućnost angažovanja penzionisanih i bivših oficira koji su službu napustili sporazumno, tj pod uslovom da su mlađi od 60 godina i da su u poslednjih 5 godina prekinuli službu u policiji, a svrha ove zakonske promjene je upravo proizašla iz potrebe da se omogući regrutovanje dodatnog osoblja za podršku redovnim policijskim snagama.

Kao što je poznato, kako iz sredstava javnog informisanja, tako i iz javno dostupnog Zapisnika Zajedničke komisije za odbranu i sigurnost BiH sa održane pete sjednice policijski organi Bosne i Hercegovine će se pored prisutnog problema nedostatka policijskih službenika koji je naročito izražen

u Graničnoj policiji Bosne i Hercegovine (preko 600 policijskih službenika) suočiti i sa velikim odlivom kadra upravo zbog ispunjavanja uslova za prestanak radnog odnosa shodno članu 119. stav (1) tačka 3., a samo u Graničnoj policiji Bosne i Hercegovine se taj broj odnosi na preko 340 policijskih službenika u naredne tri godine. Obaveza Sindikata je upravo da pomogne članovima sindikata u ostvarivanju svih prava vezanih za rad, te vezano za navedeno predlažemo dopunu člana 119. Zakona o policijskim službenicima Bosne i Hercegovine, kako bi policijski službenici sa izuzetnim policijskim vještinama imali mogućnost da produže radni odnos i nakon ispunjavanja uslova od 40 godina staža osiguranja, a najduže do 60 godina života. Policijski službenici kojima će u naredne tri godine prestati radni odnos imaju ogromno profesionalno iskustvo, a veliki broj njih je u činu "Glavnog inspektora", "Samostalnog inspektora" "Starijeg narednika" i drugih činova, a koja radna mjesta će biti teško popuniti pudem redovne procedure unapređenja najčešće iz razloga što je jedan od uslova za dalje napredovanje upravo provedene tri godine u ranijem činu. Radi se o policijskim službenicima kojima će zbog uplate ratnog staža za period od 1994. godine do juna 1996.godine doći do ispunjavanja uslova od 40 godina staža osiguranja i nužnog prestanka radnog odnosa. Zatim najbrojniji su policijski službenici u činu "policajac" koji štite državnu granicu, a njihovim odlaskom i zbog procedure za prijem i obuku novih kadeta koja traje od procesa selekcije do završetka obuke u najidealnijim uslovima čak i do godinu i po dana, te ograničenih kapaciteta Agencije za školovanje i stručno usavršavanje kadrova neće biti moguće obezbjediti dovoljan broj policijskih službenika na tim poslovima, te će doći do nužnog povećanja obima posla policijskim službenicima raspoređenim na navedenim poslovima i zadacima. Ovakvim normiranjem takođe bi se postigla zaštita zdravlja policijskih službenika od prekomjernog iscrpljivanja usljed povećanog obima posla i prekovremenog rada, uzrokovanih naglim odlivom kadrova.

Takođe, dopunom Zakona o policijskim službenicima BiH članom 119 a će se izjednačiti prava policijskih službenika zaposlenih u policijskim agencijama na nivou Bosne i Hercegovine koji ostvaruju prava na penzijsko i invalidsko osiguranje kod Fonda za penzijsko i invalidsko osiguranje Republike Srpske sa pravima policijskih službenika koji ta prava ostvaruju kod nadležnih organa u Federaciji Bosne i Hercegovine, kao i sa pravima policijskih službenika Ministarstva unutrašnjih poslova Republike Srpske.Članom 95. **Zakona o policijskim službenicima Bosne i Hercegovine** („Službeni glasnik BiH“, broj 27/04, 63/04, 5/06, 33/06, 58/06, 15/08, 63/08, 35/09 i 7/12) predviđena je supsidijarna primjena odredbi Zakona o radu u institucijama BiH.Članom 104. **Zakona o radu u institucijama BiH** propisano je da će do donošenja zakona Bosne i Hercegovine kojima se propisuje zdravstvena zaštita zaposlenika, **penziona i invalidsko osiguranje** i druge vrste socijalne zaštite zaposlenika primjenjivat će se zakoni i drugi propisi entiteta i Brčko Distrikta Bosne i Hercegovine **prema mjestu prebivališta zaposlenika**. Iz navedenog proizilazi da će se na policijske službenike zaposlene u policijskim organima na nivou Bosne i Hercegovine (Granična policija BiH, Državna agencija za istrage i zaštitu i Direkcija za koordinaciju policijskih tijela BiH) u pogledu ostvarivanja prava iz penzijsko-invalidskog osiguranja primjenjivati propisi prema prebivalištu zaposlenog.

Dalje, u skladu sa odredbama **Zakona o platama i naknadama zaposlenih u institucijama Bosne i Hercegovine**, član 52. stav (3), obračun poreza i doprinosa na ukupna primanja zaposlenih u institucijama Bosne i Hercegovine vrši se primjenom zakonskih propisa prema mjestu prebivališta iz čega proizilazi da se doprinosi za penzijsko-invalidsko osiguranje uplaćuju u budžet Zavoda PIO RS odnosno Federalnog zavoda PIO/MIO F BiH u zavisnosti od prebivališta po stopama doprinosa koje propisuju entitetski zakoni, te da se svi policijski službenici u Zavodu odnosno Fondu vode pod istom šifrom zanimanja kao i policijski službenici koji rade u Ministarstava unutrašnjih poslova Republike Srpske i u vidu doprinosa izdvajaju sredstava po identičnoj stopi.Iz navedenog proizilazi da se način ostvarivanja prava na penziju i obračun visine penzije od strane Fonda PIO Republike Srpske vrši na različit način uprkos činjenici da je stopa uplate doprinosa identična kako za policijske službenike Ministarstva unutrašnjih poslova RS-e tako i za policijske službenike koji rade u policijskim organima na nivou države. Navedenim postupanjem Fonda za penzijsko-invalidsko osiguranje Republike Srpske

policijski službenici koji rade u policijskim organima na nivou države **diskriminirani** su s obzirom da Fond za istu kategoriju osiguranika primjenjuje različite kriterije prilikom obračuna visine penzije.

Članom 42. stav (3) Zakona o penzijsko invalidskom osiguranju propisano je da izuzetno od stava (1) istog člana, pravo na starosnu penziju ima policijski službenik, službenik Sudske policije Republike Srpske i pripadnik službe obezbeđenja-policajac kazneno-popravne ustanove u Republici Srpskoj kada navrší 40 godina penzijskog staža, bez obzira na godine života. U smislu ovog člana policijski službenik je definisan kao lice koje je kao takvo definisano posebnim zakonom na osnovu kojeg prava iz penzijsko invalidskog osiguranja ostvaruje kod nosioca osiguranja nakon čega se pristupilo izmjenama i dopunama Zakona o policijskim službenicima Republike Srpske kojom prilikom je utvrđen način ostvarivanja prava i obračun penzije za policijske službenike Ministarstva unutrašnjih poslova Republike Srpske. Kategorija policijskog službenika u Republici Srpskoj je prepoznata samo u vidu zaposlenih policijskih službenika pri Ministarstvu unutrašnjih poslova Republike Srpske i policijskih službenika zaposlenih na nivou Ministarstva Bezbjednosti BiH tj. u Graničnoj policiji BiH, Državnoj agenciji za istrage i zaštitu BiH (SIPA) i Direkciji za koordinaciju policijskih tjela BiH, te terminološki više ne postoji kategorija policijskog službenika ni u jednoj agenciji osim navedenih. Članom 136.a Zakona o policiji i unutrašnjim poslovima („Službeni glasnik Republike Srpske“ br. 57/16,110/16,58/19 i 82/19) propisano je da se policijskom službeniku lični koeficijent za ostvarivanje prava na penziju utvrđuje na osnovu pet godišnjih plata koje su za policijskog službenika najpovoljnije. U Federaciji BiH takođe je došlo do izmjena Zakona o policijskim službenicima F BiH, te su i kantoni izmijenili Zakone o policijskim službenicima definišući na isti način u Zakonu o policijskim službenicima F BiH način ostvarivanja prava i obračun penzije, obzirom da je penzijsko-invalidsko osiguranje u nadležnosti entiteta, nakon čega je Vlada Federacije donijela uredbu-zaključak u kojem je Fondu PIO/MIO Federacije BiH naloženo da se ovaj član Zakona primjenjuje na sve policijske službenike u Federaciji BiH što znači da su ovim članom Zakona obuhvaćeni i policijski službenici sa nivoa Ministarstva bezbjednosti BiH koji imaju prebivalište u Federaciji BiH.

Usvajanjem gore navedene dopune Zakona o policijskim službenicima BiH stvoriće se uslovi za izjednačavanje prava svih policijskih službenika zaposlenim u policijskim organima BiH u pogledu visine penzije i otkloniti višegodišnja diskriminacija.

PREDSJEDNIK UPRAVNOG ODBORA SGP BiH

Dragan Matović

